Királyok imádása

Alkotó	Lorenzo Veneziano dokumentálva 1356-1372 között
Készítés ideje	14. század közepe
Megnevezés	festmény
Anyag	fa
Technika	tempera
Leltári szám	55.137

Leírás

A képet dinamikus lendület hatja át, ezt fokozza a sziklás hegyoldal diagonális tengelye. Ezt az átlót töri át a Szent Család csoportja, amelyet az öreg bölccsel és az ég angyalaival félkörív kapcsol össze. A kép függőleges tengelyében megjelenő Gyermek alakját a betlehemi csillag arany fénysugara is kiemeli. A festő, aki inkább csak színeivel, a környezet, a színhely ábrázolásával kapcsolódik a bizánci hagyományokhoz, már a gótikus művészet ikonográfiáját követi, amely szerint Szent József is ott áll Mária mellett, aki a már nem egészen csecsemőkorú gyermekét nyújtja az öreg uralkodónak. Társai és kísérői csodálkoznak, mások kíváncsian figyelik a jelenetet. A különböző lelkiállapotok nemcsak az arcokon tükröződnek, hanem áthatják a szereplők mozdulatait is. Ez a mély kifejező erő — amely az itáliai trecento művészetnek is egyik legjellemzőbb vonása lett — jelzi leginkább a nyugati gótika hatását. A festő — aki nem bizánci, hanem jellegzetesen trecento művész — valószínűleg Velencében működött, a közeli Padovában megismerte Giotto és Giovanni Pisano művészetét, és talán látta Tommaso da Modena és Vitale da Bologna műveit is. Az új művészi hatásokat szervesen beleépítve megőrizte a bizánci képtípust és néhány késő antik elemet. (Prokopp Mária, 1993)

Proveniencia

Ipolyi Arnold gyűjteménye

Restaurálás

1969 Varga Dezső

Bibliográfia

• Mauro Minardi: Un Arcangelo per gli inizi guarienteschi di Lorenzo Veneziano. in: Arte Venete 77/2020, 8-19., 10, 14, 18, fig. 10, fig. 13.
• Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. Corvina, 219, kat.sz. 79. ("velencei festő, 14. század közepe") (Prokopp Mária)
• Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára (Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó)
• Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum Régi Képtárának katalógusa. Budapest, 1975, Corvina, 38.
• Boskovits Miklós: Korai olasz táblaképek, Budapest, 1966, 46-47. 46-47 "Paolo és Lorenzo Veneziano stílusához közeli a 14. század közepéből")

• Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára, Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó, 50, 52. ("bizantinizáló velencei festő a 14. század elejéről")
• Magyarország műemléki topográfiája I. Esztergom 1. Esztergom műemlékei (összeállította: Genthon István; Budapest 1948) ("Duccio iskola")
• 1932 E. Berti- Tosca (Dedalo, XII.) ("bizánci befolyás alatt dolgozó velencei festő 14. század első feléből")